

Vrede is Verbinden

'Niets doen is geen optie'

Gids voor Walk of Peace in de Stationsbuurt/Spoorzoner

Walk of Peace in 2024 in Kamperpoort, bij het voormalige Hotel Wijnberg met informatie over fascisme in en na de oorlog.

20 September 2025 is de Vredeswandeling in de wijken ten Zuiden en ten Noorden van het station. (Zie kaartje op blz. 3)

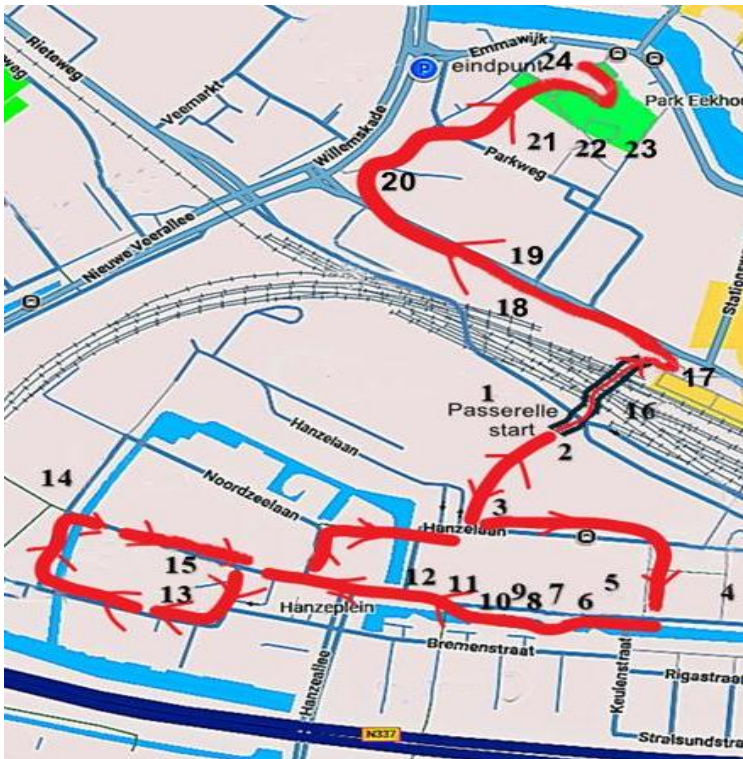
Ontdek samen met ons activiteiten die bijdragen aan vrede en verbinding met elkaar in en vanuit deze stadswijken en Zwolle. Luister naar verhalen over mensen en organisaties in oorlogs- en vreedestijd die meer bekendheid verdienen.

Tijdens de drie kilometer wandeling is het doel om te ontdekken wat de vrede bedreigde en wat bevorderde in deze buurten.

Organisatie: Vredesplatform Zwolle: <https://vredesplatformzwolle.nl>

Inhoud

Vrede is Verbinden	1	11 FNV	12
'Niets doen is geen optie'	1	12 NIDOS	12
Doel van de Walk of Peace	3	13 Immigratie en Naturalisatie Dienst ..	13
Walk of Peace Vredesplaatsen	4	14 Kattegat, containerwijkje	15
1 Start Zuidkant van de Passerelle	4	15 Politiekantoor	15
2 Vredespaal Onthulling bij de start	4	16 NS Station	16
3 Groendak	5	17 Thorbecke monument	17
4 Stadskantoor Gemeente	6	18 Theatergroep	18
5 Green design Zonecollege mbo	7	19 Parkschool	19
6 Red een kind	8	20 Stolperstenen	19
7 Fempoli / I shall not hate	9	21 Park Eekhout	22
8 Juridisch Loket Zwolle	10	22 Dierenweide en kinderboerderij	22
9 NLTraining.nl	10	24 Indiëmonument	23
10 UWV	11	Eindpunt	24

Routekaartje van de Walk of Peace 2025 1

Doel van de Walk of Peace

Jij gaat als gids met jouw groepje door de twee wijken lopen. De ‘Walk of Peace’ is een wandeling van drie kilometer om de lokale activiteiten die bijdragen aan de vrede in de stad en de wereld in deze interessante buurten te ontdekken.

We maken kennis met activiteiten en organisaties die verbinding tussen verschillende groepen bewoners tot doel hebben. Je laat de deelnemers van jouw groepje zien hoe buurtbewoners en organisaties die in de wijk hun kantoor of thuisbasis hebben het op nemen voor mensen in de knel.

Vanuit de Passerelle (1) lopen we door de wijk.

We onthullen een (tijdelijke) vredespaal (2), die ons oproept om ons in te zetten voor de vrede in onze eigen omgeving, in de stad, ons land en in de wereld.

We passeren de krachtcentrale die een mooi groendak (3) heeft, goed voor het klimaat dat zoveel invloed heeft op de vrede en aantallen vluchtelingen in de wereld.

Greendesign (5) (vroeger De Groene Welle) draagt hier ook aan bij.

De informatie over de gynaecoloog uit Gaza (7) laat zien hoe geweld op dit moment toeslaat, maar hij roept op tot vrede.

Het juridisch loket (8), UWV (10) en Vakbonden (11) komen op voor de rechten van de mens door hun mogelijkheden tot belangenbehartiging van hen die in ons politieke systeem in de knel komen.

De rol van IND (13) voor vluchtelingen zal belicht worden.

De stolperstenen (20) herinneren ons eraan hoe het fascisme huishield.

Bij het eindpunt zal bij het Indiëmonument (24) stil gestaan worden bij de minder bekende eeuwenlange slavenhandel, het slavenhouden en de slachtoffers van ons wrede kolonialisme in Nederlands Indië.

Aan het eind van de wandeling heeft elke deelnemer een meer gedetailleerd overzicht welke activiteiten bijdragen aan de vrede in de wijk, in Zwolle en in de wereld en hopen we dat hij/zij zich nog meer of nog beter zich kan inzetten voor de vrede.

Doel van de Walk of Peace is:

- 1. Welke sporen van oorlog en onderdrukking er in deze twee wijken te vinden zijn*
- 2. Bewustmaken van hoe er aan vrede in ruime zin gewerkt wordt in deze twee wijken*
- 3. Actuele thema's zoals de oorlog in Gaza, het opkomend fascisme en de nieuwe wetgeving voor vluchtelingen komen aan de orde.*

Walk of Peace Vredesplaatsen

20 september 13.30 – 16.00

1 Start Zuidkant van de Passerelle

Deze nieuwe voetgangersbrug kan meer verbinding maken tussen bewoners aan de Zuidkant en de Noordkant van het spoor. Het verbinden van oudere delen van de stad en een nieuwere wijk brengt mensen bij elkaar.

Kritische noot: Het bouwen van een klein huis kost minimaal €90.000. Voor de 33 miljoen die het bouwen van de Passerelle kostte, hadden dus 370 sociale woningen gebouwd kunnen worden. Is dat verantwoord in deze tijd van zoveel woning schaarste voor jongeren en vluchtelingen?

ontwerptekening

De Passerelle dient ervoor om:

1. Verbinden van nieuwe stadswijken
2. Kritisch: voor dit geld sociale woningen bouwen

2 Vredespaal Onthulling bij de start.

Het vredesplatform kwam op het idee om een vredespaal te plaatsen bij het begin van de Passerelle. Het idee van de verspreiding van een vredesboodschap over de hele wereld is bedacht door Masahisa Goi in 1955. Hij legde de grondslag voor een neutrale, non-sektarische beweging, die zich inspant voor wereldvrede, en die religie, politiek en etniciteit overstijgt. Deze beweging was in het begin alleen in Japan actief en het ging om het bereiken van zowel innerlijke als uiterlijke vrede. Het idee van vredespalen sloeg op een gegeven

Vredespaal
(in Oosterbeek)

moment aan bij een aantal mensen. De missie van de organisatie is bewust simpel, namelijk het verspreiden van de universele vredesboodschap en -gebed “Moge vrede heersen op aarde” over heel de wereld, om de landen en mensen van deze aarde te omarmen.

Een vredespaal is een internationaal erkend symbool van de hoop en dromen van de hele mensheid, die in stil gebed waken voor vrede op aarde. Elke vredespaal draagt de boodschap 'Moge vrede heersen op aarde' in verschillende talen op elk van de vier of zes zijden. Er zijn naar schatting meer dan 250.000 vredespalen ter wereld, gewijd als monumenten voor vrede.

Het planten van een vredespaal is een manier om mensen samen te brengen om het menselijk bewustzijn wereldwijd te inspireren, te ontwakken en te verheffen. Het is een prachtig project voor elke gemeenschap, organisatie of uw huis. Vredespalen worden nu erkend als het meest prominente internationale symbool en monument voor vrede. Ze herinneren ons eraan te denken, te spreken en te handelen in de geest van vrede en harmonie. Ze staan als een stil beeld voor vrede die mag heersen op aarde.

De Vredespaal wil:

1. Oproepen tot bijdragen aan de vrede voor de wereld en ook Zwolle is

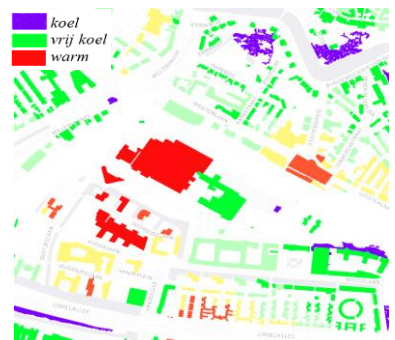
3 Groendak

op verwarmingsinstallatie Hanzelaan 97

Bij de Technieklab staat een verwarmingsinstallatie met een groen grasdak. Deze fabriek is een MBO opleiding voor werken als onderhoudsmonteur bij de spoorwegen. Groene daken zijn een hulp als het gaat om de effecten tegen te gaan die de klimaatverandering met zich meebrengt. Door de jaren heen verandert ook in Nederland het klimaat. We staan er misschien niet altijd bij stil. Door de klimaatverandering worden onze zomers droger en warmer, winters kouder en extremer en regent buien fors en intenser. Steeds vaker zien we overbelaste riolen door enorme hoosbuien. Ons riool is niet berekend op het snel afvoeren van grote hoeveelheden regenwater, en onze omgeving is evenmin ingericht om water snel en efficiënt af te kunnen voeren. Een groen dak werkt als een spons die eerst het water opzuigt en dus de waterafvoer gelijkmatiger verdeelt over de tijd. Meer groene daken in de wijken biedt een oplossing voor de afvoer van regenwater, maar ook op het dempen van de temperatuurstijgingen. Dus het woonklimaat is aangenamer met groendaken.

In deze kaart kun je zien waar het koel is en waar het snel warmer wordt in deze wijk (<https://www.klimaat-effect-las.nl/nl/afstand-tot-koeltekaart/>).

Klimaatdoelen halen is belangrijk voor de beperking van vluchtelingen stromen vanwege droogte. Een nieuw

UNHCR-rapport toont met cijfers aan hoe klimaatverandering een groeiende bedreiging vormt voor mensen op de vlucht

Mensen die gedwongen worden om te vluchten voor oorlog, geweld en vervolging, bevinden zich steeds vaker in de frontlinie van de wereldwijde klimaatcrisis, waarschuwt een nieuw UNHCR-rapport. Ze worden blootgesteld aan een dodelijke combinatie van bedreigingen, maar hebben niet de middelen om zich aan te passen.

Groendak isoleert en gaat dus klimaatopwarming tegen.

- 1. Meer vluchtelingen door klimaatopwarming.*
- 2. Is een spons, neemt regenwater op en helpt overbelasting riolering.*
- 3. Dempt temperatuur schommelingen in de wijk.*

4 Stadskantoor Gemeente

Zwolle Lübeckplein 2

Welke activiteiten van de gemeente Zwolle dragen bij aan stabiliteit en rechtvaardigheid in de stad en in de wereld?

Voorbeeld 1: Lokale democratie is waardevol voor de vrede in de stad. Op 26 mei 2025 heeft de gemeenteraad van Zwolle een besluit genomen over Gaza. De gemeenteraad roept het kabinet om de Israëliëse regering op te roepen om het bombarderen en de uithongering van en de moorden op Palestina stopt. Het is een oproep aan de regering voor vrede, solidariteit en rechtsorde in Gaza.

Voorbeeld 2: De sociale taken van de gemeente. De wet maatschappelijke ondersteuning en de jeugdhulp. De bijstand aan sociaal zwakkeren door de sociale dienst van de gemeente zorgt voor verkleining van de inkomensverschillen.

Voorbeeld 3: De gemeente zorgt voor het ophalen van huisvuil, schoonhouden van de openbare ruimte, het stimuleren van sport en voor het veiligheidsbeleid. Ze voert de Wet milieubeheer uit. Deze regelt onder andere de gescheiden inzameling van huisvuil. Het is niet moeilijk je voor te stellen dat het schoonhouden van de stad bijdraagt aan het welzijn van de mensen in de gemeente en dus aan de vrede.

Voorbeeld 4: Verder is belangrijk de huisvesting van scholen en de subsidiëring van hulp aan leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.

Voorbeelden 5: In de bestemmingsplannen wordt nagedacht over de huisvesting van mensen met een verschillend inkomen (geen gettovorming).

Gemeente Zwolle Stads Kantoor Lübeckplein

In Zwolle geloven we dat het leven beter wordt als we met elkaar optrekken. Wij zetten daarom met kracht in op verbinding. Een goed samenspel met onze 130.000 inwoners, partners in de stad, het college, de raad en collega's. We creëren een vreedevolle toekomst voor de stad en zijn bewoners.

Voorbeelden van wat de Gemeente doet voor de vrede in Zwolle:

1. Gemeenteraad roept op om oorlog in Gaza te stoppen
2. Sociale dienst voor bijstand aan sociaal zwakkeren
3. Schoonhouden van de stad als bijdrage aan de vrede.
4. Onderwijs scholen en hulp aan zwakke leerlingen
5. Vrede voor alle bewoners van Zwolle

5 Green design Zonecollege mbo

(vroeger De Groene Welle) Lübeckplein 68

Bloemen en planten inspireren, ze geven schaduw in de stad en dus voor hete dagen heel belangrijk. Ze geven kleur en groen ruimte voor wandelaars en sporters.

Groen in de stad verbetert het milieu, zorgt voor een rijke biodiversiteit en vermindert luchtvervuiling. Groen zorgt voor waterberging. Bomen, bermen en parken verminderen de kans op wateroverlast. In steden is soms tot wel 70 procent van het oppervlak bebouwd en bestraat, en dit kan in de binnenstad en op bedrijventerreinen oplopen tot wel 90 procent. Door alle verharding krijgt het water nauwelijks meer de kans om de bodem in te zakken.

Groen dempt de geluidshinder en verkoelt in warme periodes. Groen is essentieel voor een klimaatbestendige en duurzame omgeving. Daarnaast is er een aangetoond positief effect op de gezondheid en sociale verbindingen van mensen die in een groene omgeving wonen, werken en recreëren. Het is aangetoond dat er minder conflicten zijn in wijken met meer groen. Kortom een positieve invloed op vrede in de stad.

Houd je van bloemen en planten en wil je aan de slag en geloof jij in de goede oplossingen van de natuur? Dan is Green design echt iets voor jou.

Jongeren opleiden voor een groene woonomgeving, stadsgroen helpt:

1. Klimaat, 2. Biodiversiteit, 3. Waterberging (spons), 3. Geluidsoverlast,
4. Sociale verbindingen, 5. Gezondheid, 6. Minder conflicten.

6 Red een kind *Koggelaan 21*

Hier is het hoofdkantoor. De Kringloopwinkel van Red een kind is in Zwolle Zuid George Stephensonstraat 7. De opbrengst van deze winkel is voor Red een Kind. Waar Red een Kind in 1968 begon met

werken in India, werken we nu met tientallen projecten in Burundi, DR Congo, Kenia, Malawi, Oeganda, Rwanda, Somalië en Zuid-Soedan. De mensen die in armoede leven, willen graag zelf de problemen aanpakken. Een kind krijgt kansen voor de toekomst als hij of zij gezond is, goed onderwijs krijgt, zich sociaal en emotioneel ontwikkelt, een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen heeft. Het dorp wordt sterker in sociaal en economisch opzicht. Daar profiteren de kinderen dan weer van. Enkele van onze projecten starten we als er bijvoorbeeld een natuurramp is geweest, waardoor er niets meer is. Dan helpen we gezinnen om te overleven: we geven voedsel, drinkwater en medische hulp. Zodra de situatie voor de kinderen stabiel en veilig is, starten we samen met de ouders met opbouwen. Door de vaardigheden die we de ouders leren, kunnen ze zelf verder, om zo zelf zorg te kunnen dragen voor de toekomst van hun kinderen. Ze werken aan een duurzame toekomst, waarin ze uiteindelijk de hulp van Red een Kind niet meer nodig hebben. We werken met kindergroepen, jongerengroepen en zelfhulpgroepen. Deze groepswijze aanpak past helemaal in de Afrikaanse en Aziatische context. Dit is duurzame ontwikkelingssamenwerking.

De elfjarige Gibani woont in India. Ze komt graag bij het kindcentrum van Red een Kind in haar dorp. Ze vertelt: "Het kindcentrum is de enige plek waar ik kom, verder ben ik altijd thuis. Van mijn moeder mag ik niet buiten het dorp gaan, het is daar niet veilig. Ik leer nu heel veel goede dingen. Bijvoorbeeld dat ik mijn handen moet wassen voor het eten en hoe we moeten samenwerken. Ik doe altijd mee met de spelletjes die we spelen, ik leer liedjes zingen en hoe ik kan vertellen als ik iets niet leuk vind."

Red een kind helpt in India en Afrika.

- 1. Helpen overleven bij natuurrampen, voedsel, water, medisch*
- 2. Groepsgewijs kinder- jongeren- en zelfhulpgroepen.*

7 Fempoli / I shall not hate Koggelaan 17

Website Fempoli (gespecialiseerde kliniek voor vrouwen):

'Zelfstandig Behandelcentrum (ZBC) Fempoli biedt antwoorden en oplossingen aan vrouwen met hormonale aandoeningen. Bij de vrijgevestigde gynaecologen Dr. I.M. Pinas en Dr. H.R. Franke kunt u laagdrempelig terecht, dat wil zeggen op korte termijn zonder wachttijd.'

Goed dat er in Nederland zoveel zorg voor specifiek vrouwen geneeskunde is! Maar hoe is dat in andere landen? Bijvoorbeeld in Gaza? Indrukwekkend is het boek 'I Shall Not Hate', (Ik zal niet haten), door de Palestijnse vrouwenarts Izzeldin Abuelaish. De ondertitel is: 'Een Doctor uit Gaza op weg naar Vrede en menselijke waardigheid (2011)'.

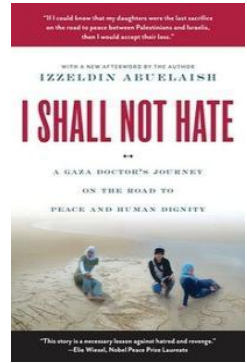
Twee van de organisatoren van de Walk of Peace ontmoetten Izzeldin Abuelaish in Brussel waar hij zijn verhaal vertelde. Hij is gynaecoloog en werkte veertien jaar geleden in Israëliëse en Palestijnse ziekenhuizen. Hij vertelde over zijn leven in Gaza en de moord op drie van zijn dochters en een nichtje in 2009. Abuelaish nam ons mee zowel in wat hem en zijn familie overkwam als in de geschiedenis van het conflict. Hij ondersteunt oproepen tot vrede tussen Israëliërs en Palestijnen. Hij stelt dat 'geweld geweld baart en meer haat kweekt'. Abuelaish groeide op in een vluchtelingenkamp in de Gazastrook en studeerde geneeskunde in Caïro, aan de Universiteit van Londen en aan de Harvard University in Massachusetts, VS. Tegen de tijd van de Gaza-oorlog van 2008-2009 had hij in twee Israëliëse ziekenhuizen gewerkt en was hij een bekende publieke figuur. In januari 2009 werd een Israëliëse granaat rechtstreeks gericht afgevuurd op de slaapkamer van zijn dochters in Gaza, waarbij drie van hen omkwamen. Abuelaish, die op dat moment al betrokken was bij de vredesbeweging, weigerde om haat toe te laten vanwege de brute moorden of om wraak te nemen. In plaats daarvan pleitte hij publiekelijk voor co-existentie tussen de Palestijnen en Israëliërs. Abuelaish reageert op het bloed en de tranen van onze tijd met een mengeling van zwoegen en zweten. Hij stelt het algemeen belang boven alles. Iain McClure, een psychiater in het Royal Hospital for Sick Children in Edinburgh, merkt op dat Abuelaish de woede die hij voelt over de gebeurtenissen niet ontkent, maar de noodzaak erkent van een "immunisatieprogramma" tegen de "ziekte van haat" door middel van "respect, waardigheid en gelijkheid". Dit is een belangrijke bijdrage aan vrede in Gaza en andere oorlogen!.

*Palestijnse vrouwenarts
Izzeldin Abuelaish*

Fempoli is een vrouwenkliniek voor in Nederland wonende vrouwen.

- 1. Zorg voor vrouwen in Gaza: Izzeldin Abuellaish, gynaecoloog uit Gaza,*
- 2. werkte ook in Israëliësch ziekenhuizen,*
- 3. drie dochters werden vermoord door een Israëliësch granaat in 2009.*
- 4. Hij schreef het boek 'I shall not hate'.*

8 Juridisch Loket Zwolle Koggelaaan 15

Gelukkig is er in Nederland wetgeving die er voor zorgt dat iedereen vooral de laagst betaalden rechten heeft. Het naleven van de rechten is een voorwaarde voor echte vrede in een land. Het Juridisch Loket Zwolle is er voor iedereen met een juridische vraag. Op onze website vindt u antwoord op de meest gestelde juridische vragen, tips en voorbeeldbrieven. Als u een laag inkomen en weinig spaargeld heeft, kunnen wij u persoonlijk juridisch advies geven. Bel dan 0800-8020 of kom langs. Onze juristen helpen u gratis. Zij kunnen een afspraak met u maken. Bijvoorbeeld als er meer tijd nodig is om uw vraag te beantwoorden.

Als u te veel verdient of als wij uw vraag niet kunnen beantwoorden, verwijzen wij u door. Bijvoorbeeld naar een advocaat, mediator of gemeente.

- 1. Juridisch Loket helpt mensen in de knel*
- 2. Iedereen maar vooral de laagst betaalden hebben rechten.*
- 3. Het naleven van gerechtigheid is een voorwaarde voor echte vrede in onze stad, en wereld.*

9 NLtraining.nl Koggelaaan 5

NLtraining biedt toepasbare en toegankelijke trainingen in taal en andere vaardigheden, waardoor de zelfredzaamheid in de samenleving wordt vergroot. Dit is in lijn met onze visie: "Iedereen kan meedoen in de Nederlandse samenleving!" Of je nu al heel lang in Nederland woont of hier nog maar net bent, of je geboren bent in Nederland of in een ander land; iedereen kan bij ons terecht voor een geschikte cursus. Wij geven taalcursussen aan iedereen die beter wil worden in praten, schrijven en begrijpen van de Nederlandse taal. Een belangrijke bijdrage aan de vrede.

Sinds 2005 is NLtraining één van de grootste taalaanbieders in Nederland. In opdracht van gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven verzorgen wij cursussen. Deze verhogen het taalniveau en het verbeteren de participatie in buurt en wijk, of op het werk. Onze inzet is altijd om onze deelnemers in een goed leerklimaat de Nederlandse taal te leren, wat hen vele nieuwe mogelijkheden en kansen biedt. Wij geven ook inburgeringscursussen. Veel van onze cursussen zijn gratis omdat de gemeente de kosten ervan dekt. Soms moet je wel een kleine bijdrage betalen, bijvoorbeeld voor de boeken.

- 1. Taal is essentieel voor alle nieuwkomers*
- 2. Integratie van vluchtelingen en andere migranten is essentieel voor harmonie en vrede*

(UWV= Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen)

UWV is een fusie van de uitvoeringsinstellingen Cadans, Gak, GUO, SFB en USZO en de opdrachtgever, het Landelijk Instituut Sociale Verzekering (LISV). Het is de grootste fusie in het openbaar bestuur sinds de Tweede Wereldoorlog. Als publieke dienstverlener helpen we mensen op weg naar werk. Lukt dat - tijdelijk - niet, dan voorzien we ze van een uitkering. Bij ziekte kijken we vooral naar wat mensen nog wél kunnen.

UWV ondersteunt mensen om werk te houden of te krijgen. Als dat niet lukt, voorzien we ze van een uitkering. We kijken naar hun persoonlijke situatie – inclusief hun gezondheid en arbeidsmogelijkheden – en passen waar nodig maatwerk toe. Dat noemen we: werken met oog voor de menselijke maat. Zij die niet (kunnen) werken, horen er net zo goed bij. Hen ondersteunen we om passend werk te vinden. Lukt dat niet, dan zorgen we voor vervangend inkomen.

We zijn een organisatie van mensen voor mensen en we werken samen aan een maatschappij waarin iedereen kan meedoen. Samen als collega's, samen als UWV, op het terrein van werk en inkomen.

De middelen die wij als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) inzetten, zijn afkomstig van diezelfde samenleving. Daarom hebben we niet alleen een verantwoordelijkheid richting cliënten en werkgevers, maar ook naar de rest van Nederland. We zien erop toe dat voorzieningen goed worden gebruikt en spelregels worden nageleefd. Zo bereiken we ons doel: een maatschappij waarin zoveel mogelijk mensen meedoen. Meedoen in de samenleving. De tegenstelling tussen bijv. Syrië en Nederland; wij zijn verzekerd, in Syrië geen UWV, geen werkloosheidsuitkering. Daar moeten bijv. alle medisch kosten van medicijnen en artsen betaald worden door de patiënt of zijn familie, (info van de TakeCareBnB vluchteling-gast Amjad).

1. *UWV ondersteunt mensen om werk te houden of te krijgen.*
2. *Als dat niet lukt, voorzien we ze van een uitkering.*
3. *Dit gaat over bestaanszekerheid, dus over vrede.*
4. *In andere landen ontbreekt dit vaak.*

11 FNV Koggelaaan 3a

Federatie Nederlandse Vakbeweging

Vrijheid om vakbonden te vormen, opkomen voor de rechten van de arbeiders is belangrijk voor een rechtvaardige vrede.

Het ontstaan van vakbonden kwam vanwege de industriële revolutie (mechanisering), die massa-arbeid in fabrieken en werkplaatsen tot gevolg had. Arbeiders werden uitgebuit, gedwongen tot onmenselijke lange werkdagen. De grote tegenstellingen in de maatschappij en materiële nood onder de arbeidersbevolking groeiden. Bij werkloosheid, ziekte en ouderdom waren er geen voorzieningen en liepen zij ondraaglijke risico's. De vakbonden leveren een tegenkracht op voor afspraken over het loon. Ze vechten voor betere arbeidsomstandigheden voor alle werknemers in Nederland, zodat iedereen gezond en veilig kan werken. Want: de werkdruk blijft toenemen doordat je met minder collega's hetzelfde werk moet doen. Daardoor zitten steeds meer mensen langdurig ziek thuis. Daardoor sterven ieder jaar meer dan 4.000 mensen en gebeuren honderdduizenden werk gerelateerde ongevallen. De koopkracht daalt, en je verdiende euro is steeds minder waard. De winsten en belastingopbrengsten moeten ten goede komen aan ons allemaal. Bedrijven moeten hun eerlijke deel gaan betalen en onze politici moeten daarvoor gaan zorgen. Volgens het CBS heeft de rijkste 10 procent van de bevolking 56 procent van het vermogen in Nederland in handen (2,6 biljard euro in 2025). 0,1 procent van de huishoudens heeft 10 procent van het vermogen in handen. FNV wil een meer rechtvaardiger verdeling.

FNV'ers waren solidair met Chili; boycotten de Apartheid; hielpen vrouwen in India bij het opzetten van een eigen bond; steunden de Braziliaanse vakbondsleider Lula; staken de Poolse electricien Lech Walesa en zijn Solidarnosc een hart onder de riem; bevochten kinderarbeid; strenden tegen 'foute' multinationals; eisten 'schone' kleren; protesteerden tegen schendingen van vakbondsrechten; hielpen bij het opzetten van eerlijke handel; schreven brieven voor (en aan) gevangen vakbondsleiders.

FNV'ers waren solidair met Chili; boycotten de Apartheid; hielpen vrouwen in India bij het opzetten van een eigen bond; steunden de Braziliaanse vakbondsleider Lula; staken de Poolse electricien Lech Walesa en zijn Solidarnosc een hart onder de riem; bevochten kinderarbeid; strenden tegen 'foute' multinationals; eisten 'schone' kleren; protesteerden tegen schendingen van vakbondsrechten; hielpen bij het opzetten van eerlijke handel; schreven brieven voor (en aan) gevangen vakbondsleiders.

Vakbeweging is belangrijk voor de vrede omdat door de industrialisatie werden arbeiders uitgebuit. De vakbeweging komt op voor:

1. *Betere rechten van arbeiders en werklozen*
2. *Verbeteren van loon en arbeidsomstandigheden*
3. *Werkdruk vermindering*
4. *Eerlijker verdeling van de welvaart (10%, dus de rijksten heeft 56% van het vermogen).*
5. *Solidariteit met arbeidersbewegingen in Chili, India, Brazilië, Polen.*

12 NIDOS Koggelaaan 3d

(bij de Open Universiteit, Zwolle)

Nidos begeleidt Jonge vluchtelingen met hoofd en hart. Al meer dan veertig jaar is zij de enige voogdij- en opvangorganisatie voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Dit zijn kinderen en jongeren die zonder ouders hun thuisland zijn ontvlucht. Bijvoorbeeld door oorlog of armoede. Zodra ze in

Nederland zijn, nemen we het tijdelijke voogdijschap op ons en regelen we opvang. Daarna helpen we ze bij hun ontwikkeling naar zelfstandigheid, begeleiden ze bij het integreren in het alledaagse leven hier of werken samen toe naar een veilige terugkeer. Na maanden onderweg te zijn geweest, wees eindelijk iemand me de weg. Mohammed (15 jaar) – Syrië.

We zoeken gezinnen en volwassenen die bereid zijn om kinderen voor een korte periode of langer in hun huis te begeleiden en te verzorgen. De jongere krijgt een jeugdbeschermer van Nidos toegevoegd die de jongere helpt met verschillende zaken en ook u als ouder begeleidt.

Kinderen uit Oekraïne (0-18 jaar) die zonder ouder(s) naar Nederland zijn gekomen, moeten worden opgevangen. Ze zijn alleen naar Nederland gekomen of komen in het gezelschap van één of meerdere volwassene(n), niet zijnde hun ouder(s). Tijdige signalering van deze kinderen tot 18 jaar is van groot belang om zorg te kunnen dragen voor een verantwoorde opvang, begeleiding en registratie. Wat betekent het opvangen van deze jonge vluchtelingen voor de vrede in Nederland en/of Oekraïne?

Wat Stichting NIDOS doet:

- 1. Kinderen en jongeren helpen die gevlucht zijn*
- 2. Zoeken opvang bij gezinnen*
- 3. Daarna helpen we ze bij hun ontwikkeling naar zelfstandigheid,*
- 4. Begeleiden ze bij het integreren*

13 Immigratie en Naturalisatie Dienst

Zuiderzeelaan 43-51

Wat het IND-Loket Zwolle 'La Grande Vitesse' Zwolle doet:

1. Verblijfsvergunningen: Aanvragen of verlengen.
2. Afspraak maken over: Verblijfsdocument, terugkeervisum, biometrie, verblijfsaantekening, EU registratiekaart en origineel document.
3. Status aanvraag: Bekijk hoe ver de IND is met uw aanvraag.
4. Keuzehulp: Over verblijf in Nederland en het Nederlanderschap.

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Asiel en Migratie

Kritiek op de IND.

VluchtelingenWerk Nederland slaat alarm. Zo'n 6.000 asielverzoeken wachten al langer bij de IND dan de wettelijke termijn op een beslissing. Die achterstand is sinds januari verzesvoudigd. In totaal wachten bijna 26.000 aanvragen op een beoordeling.

Samen met andere advocaten stelde mevr. Barbara Wegelin van Mensenrechtenadvocaat bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens een 'zwartboek' samen over het spijkerharde beleid dat de IND nu al moet uitvoeren en dat uit de koker komt van het departement van justitie.

In het 'zwartboek' staan 48 voorbeelden van situaties waarin er niet menselijk wordt gehandeld. Bijvoorbeeld: Een vluchteling van 40 jaar uit Syrië, probeert zijn 81-jarige moeder naar Nederland te halen. Haar zoon was in het thuisland mantelzorger. Een rechter bepaalt dat een visum aan haar moet worden verleend. De IND houdt een hereniging tegen door meermaals in hoger beroep te gaan. De uitspraak blijft echter overeind. Dan is het echter reeds te laat: de vrouw valt, breekt haar heup en overlijdt een dag later in een ziekenhuis in Syrië.

De Nieuwe Asielwet schaadt vluchtelingen en ontnemen hen de bescherming die zij nodig hebben. Het vaker beoordelen van een asielaanvraag betekent een zware belasting van de IND, die nu al kampt met personeelstekort en achterstanden. Mensen moeten nu vaak al twee jaar wachten voor hun aanvraag, dit wordt alleen maar langer.

Het parlement behandelt binnenkort de wet die illegaliteit strafbaar stelt. Deze strafbaarstelling is slecht voor de samenleving, vinden onder meer de politie, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), 3 overheidsinspecties, de Raad van Kerken in Nederland en artsenfederatie KNMG. Deze wet lost geen problemen op, maar veroorzaakt ze.

Het IND is een overheidsorganisatie die zorgt voor :

- 1. Verblijfsvergunningen voor immigranten*
- 2. Aanvragen van de status van vluchtelingen*
- 3. Keuzehulp voor verblijf in Nederland en het Nederlanderschap*

Kritiek op de IND en wetgeving door de overheid:

- 1. Achterstand met behandelen van verblijfsvergunningen*
- 2. De nieuwe asielwet gaat de IND nog meer belasten*
- 3. De nieuwe wet die illegaliteit strafbaar maakt is onrecht en wordt door VNG, Politie, Raad van Kerken en KNMG sterk ontraden.*

14 Kattegat, containerwijkje

Oostzeelaan 6

Bij experimenteel wonen denk je meteen aan Kattegat. Oude containers zijn er omgetoverd tot huizen. Het containerdorp ligt sinds 2015 tussen het spoor en de wijk Hanzeland in en zorgt voor levendigheid en kleur op woon- en werkgebied. Zo'n veertig jonge creatieve ondernemers zijn hier gaan wonen voor de artistieke sfeer, als tijdelijke woonoplossing en/of doelbewuste keuze.

Het Kattegat festival, groeide sinds 2018 uit van een bewonersfeestje tot een volwaardig evenement met duizenden bezoekers. In 2024 trok de laatste editie nog ruim 7.000 bezoekers. BOEMBAST! combineert rock en hip-hop tot een explosieve cocktail van nostalgische vernieuwing. Met refrains die je snel kan meezingen en spitsvondige teksten, en stevige gitaarpartijen, schudden ze elke vezel in je lijf wakker. Kattegat moet in 2025 plaatsmaken voor woningbouw en daarmee verdwijnt ook de geliefde festivallocatie. Het festival 2025 kan niet meer door gaan.

De eerste werkzaamheden voor de nieuwe woonwijk starten al in de tweede helft van 2026.

Kattegat festival georganiseerd door de bewoners van dit containerwijkje:

1. Artistieke creatieve bewoners
2. 7000 bezoekers
3. Er moeten woningen komen op deze plaats (o.a. met verbinding door de Passerelle)

15 Politiekantoor

Koggelaan 8

Kernvraag wat doet de politie om zoveel mogelijk vrede in de wijken te bevorderen? In de stationsbuurt is Richard Wolters de wijkagent. Hij heeft ook Assendorp, Wezenlanden, Pierik en Marslanden onder zijn hoede.

De wijkagent is een ervaren politieagent. Samen met zijn collega's van het basisteam, zoals surveillanten en rechercheurs werkt hij aan een veilige wijk door handhaving en opsporing. Vaak is de wijkagent een eerste aanspreekpunt in de wijk en een bekend gezicht. Hij kent en zoekt actief contact met veel inwoners en ondernemers en spreekt regelmatig met hen. Ze hebben bijvoorbeeld een spreekuur of werken regelmatig op een centrale plek in de wijk. Hij kan daardoor in een vroeg stadium problemen oplossen en liever nog, voorkomen. Veel wijkagenten zijn actief op sociale media en kunnen via deze platforms zien wat er speelt, hebben er contact met inwoners en geven inzicht in hun werk.

wijkagent in actie

Wat de Politie doet:

1. Conflicten in de wijk tegengaan door wijkagent als aanspreekpunt
2. Opsporing en handhaving en spreekuur

16 NS Station *Vanaf de Passerelle te zien*

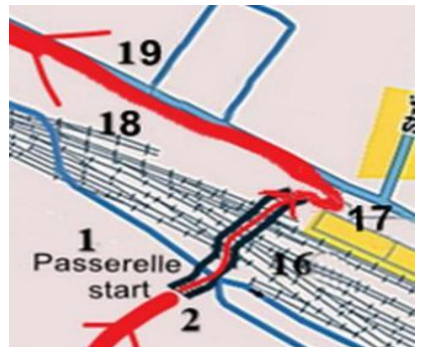
De Nederlandse Spoorwegen verdienden tijdens de Tweede Wereldoorlog ongeveer 2,5 miljoen euro aan het transport van Joden. Een groot deel van het NS-archief uit de oorlog is vernietigd. Johannes Houwink ten Cate, hoogleraar Holocaust- en Genocidestudies aan de Universiteit van Amsterdam, zegt: “Er is een nieuw document dat levert het bewijs dat er pas discussie plaatsvond over het vervoer van joden tussen de NS en de Duitse autoriteiten, terwijl de meeste joden al waren afgevoerd. De NS blijkt tijdens de oorlog ook facturen naar de bezetter te hebben gestuurd voor het vervoer van ‘straffällige Joden’, die waren opgepakt omdat ze waren ondergedoken, terwijl toen (1944) al duidelijk was dat deze Joden hun dood tegemoet gingen. De NS voerde tijdens de oorlog een groot aantal transporten uit van Joden, Nederlandse krijgsgevangenen en arbeiders voor de Arbeitseinsatz. Zwolle was het knooppunt in het vervoer van al deze transporten naar Westerbork. Alleen al in 1942 reden er 148 treinen met Joden naar doorgangskamp Westerbork en 632 treinen met gedwongen tewerkgestelden naar Duitsland.

Uit kamp Westerbork vertrokken in totaal 93 treinen waarbij 102.000 Joden werden weggevoerd naar kampen elders in Europa. De laatste trein vertrok op 13 september 1944. Voor de transporten van en naar Westerbork die de NS had uitgevoerd werden rekeningen ingediend bij de SS. Deze rekeningen werden betaald met gelden uit inbeslaggenomen Joodse vermogens.

In 2005 (65 jaar na de oorlog!) bood de NS eindelijk excuus aan voor de Joden-transporten. Individuele overlevenden of nabestaanden ontvingen echter nooit een schadevergoeding. Wel werd er geld gestoken in verschillende monumenten en herdenkingsplaatsen.

Duitse officieren op het perron van doorgangskamp Westerbork bij een trein die op het punt staat om te vertrekken richting Auschwitz. (annefrank.org)

Wat de NS in de oorlog deed:

- 1. Alle transporten die de bezetter nodig had om de meer dan honderdduizend joden in Nederland uit te moorden verzorgen en er facturen over stuurden naar de Duitsers.*
- 2. Pas 65 jaar na de oorlog werd er excuses aangeboden.*
- 3. Geen schadevergoedingen wel herdenkingsmonumenten gefinancierd.*

17 Thorbecke monument stationsplein

Bij het slavernijverleden denk je misschien eerder aan Amsterdam of Middelburg, maar ook Zwolle was sterk betrokken bij de slavernij. Zo wilde Thorbecke, de grondlegger van onze hedendaagse democratie, de slavernij in zijn regeerperiode helemaal niet afschaffen.

Thorbecke deed veel goeds voor Nederland maar hij had een blinde vlek. Hij zag slaafgemaakten als bezit waarmee je kon handelen.

Het is onmogelijk dat Thorbecke niet wist hoe slaven behandeld werden op plantages, in mijnen en in huishoudens. Want al voor zijn geboorte liet een andere Zwollenaar - Joan Derk van der Capellen - in 1778 een tegengeluid liet horen, toen hij schreef: "Alle mensen zijn vrij geboren. De een heeft van nature over de ander niets te zeggen."

Tegen Thorbeckes zin in werd de slavernij in de Nederlandse koloniën in het Oosten (Indonesië en Nieuw Guinea) op papier afgeschaft in 1860 en in het Westen Suriname en de Antillen) in 1863. Dit kwam omdat er een clause in de wet kwam voor het schadeloosstellen van het verloren 'Bezit'. In Zwolle woonden meerdere aandeelhouders in Surinaamse plantages die gecompenseerd werden. Per slaafgemaakte werd gemiddeld 330 gulden uitbetaald.

Dat geld kwam uit de enorme winsten van het cultuurstelsel op het eiland Java. De Javanen waren namelijk van 1831 tot 1870 verplicht om 20% van hun opbrengsten voor de Europese markt te verbouwen. Tot 1873 moesten de slaafgemaakten in Suriname nog onder toezicht blijven doorwerken op de plantages. Daarna waren ze pas vrij om te gaan en staan waar ze wilden.

Vrij naar deze link: <https://www.deswollenaar.nl/nieuws/algemeen/312381/zwolle-en-zijn-koloniale-geschiedenis-4-thorbeckegracht-11>

Wat Thorbecke deed:

- 1. Hij wilde de slavernij niet afschaffen, hij beschouwde slaafgemaakten als bezit. Dat gebeurde tegen zijn zin.*
- 2. Hij wist hoe het er op de plantages toeging*
- 3. Zwollenaar Joan Derk van der Capellen was juist wel voor afschaffing.*
- 4. Het cultuurstelsel was een voortzetting van de slavernij*

18 Theater- groep De Jonge Honden

Deze theatergroep heeft voorstellingen, met een zeer kritische kijk op maatschappelijke (vredes) kwesties. Nieuwe theaterteksten, live-muziek en de keuze voor onbekende, nieuwsgierig makende verhalen en perspectieven willen het publiek inzicht geven in de veelzijdigheid en complexiteit van de maatschappij en de eenzijdige kanten van de geschiedenis.

De afgelopen jaren maakten zij o.a. Oorlogswinter, Spaghettirellen, Dineren met dictators, De scheepsjongens van Bontekoe en De Staatsgreep. De nieuwe voorstelling gaat over 'Jeugdstorm' en zal in het najaar 2025 in de theaters komen. Hanne en Chris zijn lid van jongerenbeweging van de NSB, De Nationale Jeugdstorm. Dan wordt Nederland bevrijd. Hun ouders worden opgepakt en ze komen beide in een ander pleeggezin terecht. Ineens worden ze niet meer uitgenodigd op de verjaardagsfeestjes van hun klasgenoten. Hoe fout waren hun ouders? Is het terecht dat ze zo behandeld worden? Wanneer verdien je een tweede kans? Do 23, 24 en 25 oktober 2025 in Odeon

Scène uit Jeugdstorm de nieuwe theatervoorstelling herfst

Theatergroep de Jonge Honden:

- 1. Voorstellingen met een zeer kritische kijk op maatschappelijke (vredes) kwesties*
- 2. Jeugdstorm is de nieuwe voorstelling over de kinderen van NSB-ers.*

19 Parkschool (Openbare Basisschool) Westerlaan 22

Leren & ontwikkelen doe je altijd samen! De school is de samenleving in het klein. Wij willen dat leerlingen, leerkrachten en ouders zichzelf kunnen zijn met respect voor de ander. Je leert jezelf pas echt ontdekken in relatie tot een ander. Wij willen een school zijn waar iedereen plezier heeft in het samen zijn en het leren & ontwikkelen. Onderwijs gaat over verwondering en plezier in het ontdekken van de wereld. Wij helpen elk kind te ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en waar hun talenten liggen. Ontdekken doet de leerling zelf. Wij willen de omgeving creëren waarin dit optimaal kan.

Wij willen onze leerlingen voorbereiden op hun toekomst. Tot aan de zomervakantie werkten we schoolbreed over het thema Reizen door Europa. De verschillende landen in Europa staan centraal en het begrip 'reizen' wordt behandeld.

Het thema Reizen door Europa kan bijdragen aan begrip voor verschillende volkeren en culturen, heel nodig voor de vrede.

Wat de Parkschool doet aan vredesonderwijs:

- 1. Zorgen dat leerlingen, leerkrachten en ouders zichzelf kunnen zijn met respect voor de ander.*
- 5. Het thema Reizen door Europa kan bijdragen aan begrip voor verschillende volkeren en culturen, dat is heel nodig voor de vrede.*

20 Stolperstenen

'Tochten door de hel', Emmawijk 23.

Op het kaartje op blz 20 en op de foto eronder zie je dat je deze Stolperstenen kunt vinden links van de hoek bij nr. 23 van het zijstraatje van de Emmawijk. Menno en Annie (1917) Troostwijk-Hijmans worden opgepakt en geselecteerd voor gedwongen werk in de vernietigingsmachinerie van de

nazi's. In Sobibor en elders. Vele onbekenden hebben vergelijkbare beproevingen moeten doorstaan; van Menno en Annie zijn de lotgevallen in detail bekend.

Menno Troostwijk, werd in Zwolle geboren in 1909 in een welvarend Zwols middenklassegezin. Zijn vader is voorzitter van de Joodse gemeente in Zwolle. Tijdens de oorlog leidt hij de Joodse Raad in Zwolle, hetgeen hem een bijzondere onomstreden positie geeft. Na zijn opleiding werkt Menno als ver-

tegenwoordiger voor de groothandel in huishoudelijke artikelen van zijn vader. Op 4 juli 1940 trouwt Menno in Amsterdam met Annie Hijmans. Zij werkte na het behalen van haar hbs-diploma als kantoorbediende. Ze kopen een nieuwbouwwoning op Wilhelminastraat 49, maar dat gaat niet door. De bezetter vordert dit huis ten behoeve van een Duitse ambtenaar. Noodgedwongen wonen Menno en Ans daarom in Menno's ouderlijk huis, de fraaie stadsvilla aan de Emmawijk 23. Menno dreigde geplaatst te worden in een Joods werkkamp. Daarom kiezen Menno en Ans ervoor in september-oktober 1941 onder te duiken. De Zwolse politie valt binnen in de nacht van 2 op 3 maart 1943 in opdracht van de Sicherheitspolizei en arresteert hen. Menno

en Ans worden als strafgeval naar Westerbork gezonden omdat zij door hun onderduik de Duitse regels hebben overtreden. Zes dagen later volgt hun deportatie naar Sobibor. Hun hellegang is lang. Op het perron in Sobibor worden allebei geselecteerd voor dwangarbeid. Op deze onheilsplek scheiden hun wegen voor altijd. Menno blijft in Sobibor, Ans staat een reeks kampen in bezet Polen te wachten. Selma Wijnberg (van Hotel Wijnberg, Veemarkt 23), die Sobibor zal overleven, spreekt haar stadgenoot Menno Troostwijk op de dag van haar aankomst op 9 april 1943, in Sobibor. In dit deel van het kamp moeten gedeporteerden hun bagage, kleding en kostbaarheden afgeven, voordat zij naar de gaskamers worden geleid. Midden april 1943 komt de Duitse kampleiding er door verraad achter dat er een ontsnapingsplan wordt beraamd. Als represaille worden zeventig Nederlandse mannelijke dwangarbeiders geëxecuteerd. Menno (33 jaar op dat moment) behoort tot deze groep.

Verloovingsfoto: Annie en Menno Troostwijk-Hijmans

Ans wordt op de dag van aankomst in een groep van dertig Nederlandse vrouwen vanuit Sobibor doorgestuurd naar het werkkamp Alter Flugplatz in Lublin. Ook hier worden bezittingen van slachtoffers uit de omliggende vernietigingskampen klaargemaakt voor hergebruik. Mede door haar zachtzinnige karakter heeft Ans grote moeite om zich in het harde kampleven staande te houden. In oktober 1943 werkt Ans met een deel van de Nederlandse vrouwen in een jamfabriek in Milejow. In diezelfde tijd breken in de vernietigingskampen Sobibor en Treblinka opstanden uit. Als reactie daarop vermoorden de Duitsers in de Aktion Erntefest (Operatie Oogstfeest) begin november alle 42.000 joden uit de werkkampen rond Lublin. Rond 12 november worden elf (waaronder Ans) vrouwen uit het Nederlandse contingent in Milejow overgebracht naar Trawniki. Zij moeten daar helpen bij het opruimen van de lijken na de moordpartij. Ans Troostwijk sterft op 26-jarige leeftijd in Trawniki aan uitputting en ziekte op of omstreeks 7 januari 1944.

Wat zijn de eerste tekenen van fascisme?

Wat kunnen wij doen tegen opkomend racisme en fascisme?

Wat we kunnen leren van de jodenvervolging in WO2:

- 1. Het verhaal kennen van de feiten van wat het fascisme deed*
- 2. Inleven in de mensen die slachtoffer zijn.*
- 3. Racisme herkennen en beseffen dat het weer opkomt in het wij/zij denken.*
- 4. Wat zijn de eerste tekenen van opkomend fascisme?*

21 Park Eekhout

Park Eekhout is de voormalige tuin van Villa Eekhout, gebouwd in 1860. In 1910 nam de gemeente het over en groeide het uit tot het bruisende stadspark. Villa Eekhout was van een zeer rijke advocaat, die zijn rijkdom te danken had aan de elite die zo goed verdiend heeft aan de slavernij in Suriname en de handel van producten die afkomstig waren uit Nederlands Indië.

Het voorbeeld hiervan wat bekend is: op Burg van Rooijensingel nr 9 (op de hoek met de stationsweg) staat het statige gebouw van Doijer en Kalff. Zij waren Zwolse reders die vanaf 1846 actief waren in de koloniale zeilvaart. Zij financierden 12 schepen. De laatste was Sir Robert Peel die op de werf Van Goor in Zwolle werd gebouwd. Dit vervoerde Twentse textielgoederen naar Indië, en andere zaken. Na de malaise in de zeilvaart na 1857 bouwden de reders deze handel af. In 1918 registreerden zij hun bank (later Amro).

In Park Eekhout kunnen we beseffen:

- 1. Dat de sporen van de slavernij en de rijkdom van enkelen uit Zwolle hierin terug te vinden zijn.*
- 2. Dat het mooie stadspark een plek kan zijn om te beseffen dat dit bestaat dankzij de uitbuiting en slavernij in onze koloniën. Bijv. de Amro bank.*

22 Dierenweide en kinderboerderij

De dieren in de dierenweide krijgen dagelijks verzorging.

Het zijn afwisselend dwerggeiten, kippen, kalkoenen, eenden, konijnen, cavia's, lama's, koeien en een pony. Binnenkort komen er nog ganzen en duiven bij. De dierenweide is niet vrij toegankelijk voor het publiek, behalve op de momenten wanneer er een activiteit is.

Er staat de kleine kinderboerderij. De afgelopen jaren is de populariteit toegenomen bij de buurtkinderen en gezinnen door heel Zwolle. Het Peuteruurtje is een activiteit waar de kleintjes tot 4 jaar een eerste ontmoeting krijgen met allerlei dieren.

De Dierenweide en kinderboerderij dienen:

- 1. Om kinderen relaties te laten leggen met dieren*
- 2. Er respect voor dieren voor te ontwikkelen.*

24 Indiëmonument

foto op het kaft van 'Daar werd wat gruwelijks verricht'

Het Indië- en Nieuw-Guinea-monument werd in 2002 in Zwolle opgericht. Zwolle staat ieder jaar op 15 augustus stil bij alle Nederlandse militaire en burgerslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog tijdens de Japanse bezetting (1941-1945), maar ook om gevallen tijdens de ‘politioenele acties’ (1945-1949) en de kwestie Nieuw-Guinea (1949-1962).

Niet vermeld op het monument zijn de feiten over 450 jaar koloniale periode in Indonesië van 1510-1975. In de koloniale strijd in Indonesië waren er meer dan 500 militaire conflicten en oorlogen. In deze hele periode voert de

inheemse bevolking van Indonesië strijd tegen de Nederlandse koloniale overheersers. De slavenhandel en de koloniale uitbuiting waren zeer lucratief voor Nederland.

De schrijver Reggie Baay beschrijft gedetailleerd de schrijnende en wrede behandeling van de grote aantallen slaven die verhandeld en gehouden werden in Indonesië. In zijn boek: ‘Daar werd wat gruwelijks verricht’, put hij uit de archieven van het VOC. Na de officiële afschaffing van de slavernij ging de slavernij door onder de naam contractarbeid tot aan Wereld Oorlog II!

Het Cultuurstelsel, was een uitgekiend systeem om de inlandse boeren uit te buiten door ze te dwingen producten te verbouwen die de Nederlanders naar het westen konden exporteren en zeer veel geld opbrachten.

Matthias van Rossum, onderzoeker van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, schat dat er door de eeuwen heen tussen de 660.000 en 1,1 miljoen slaven zijn gemaakt in Nederlands-Indië, een aantal dat een stuk hoger ligt dan het aantal slaafgemaakten in de voormalige koloniën in het westen.

Vaak gebruikten de koloniale machthebbers huurlegers, waardoor de gevechten in Indonesië geregeld tussen de Indonesiërs zelf gingen. Mede hierdoor en door de betere bewapening van de koloniale legers, vielen er in de periode 1510-1975 ongeveer drie à vier miljoen inheemse Indonesische doden, tegenover enkele tienduizenden Europeanen en Japanners.

Nederland maakt geen excuses aan Indonesië voor het slavernijverleden. Terwijl de slavenhandel daar omvangrijker was dan in de Atlantische koloniën, en even brutaal.

‘Den Vaderland getrouwe’ op het Indiëmonument: Wat betekent dat voor de slaven, de 3 tot 4 miljoen vermoorde Indiërs?

Wat is het nut om ervan bewust te zijn welke misdaden onze voorouders hebben begaan?

Bij het Indiëmonument kunnen we:

- 1. Beseffen dat er groot leed is bij de nabestaanden van de Nederlandse soldaten en burgerslachtoffers in Indonesië in WO2, tijdens de ‘politioenele’ acties en bij de kwestie Nieuw Guinea.*
- 2. Beseffen dat tot nu toe de koloniale geschiedenis van uitbuiting, slavenhouden en slavenhandel nodig aandacht verdient*
- 3. Dat de feiten zijn van 450 jaar koloniale bezetting en uitbuiting dat er 3 tot 4 miljoen Indonesiërs werden vermoord*
- 4. Dat er rond de één miljoen slaven zijn gemaakt in deze periode.*
- 5. Dat er nog geen excuus door Nederland hierover is gemaakt.*
- 6. Dat Nationalisme (Den Vaderland getrouwe) blind maakt voor onrecht aan niet-Nederlanders*

Eindpunt